

BARN- OCH GRUNDSKOLAN
Margareta Sjöholm
Inga-Lill Thorn Hammar

Dnr 7/2013-66

Sammanfattning av tillsyn i förskola och pedagogisk omsorg 2012

I enlighet med "Plan för kvalitetsuppföljning för förskolor och familjedaghem i Täby kommun" 2008-09-01, ska de uppföljnings- och utvärderingsinsatser som genomförs för utvärdering av verksamheternas kvalitet redovisas i barn- och grundskolenämnden.

Inledning

Denna sammanfattning över 2012 års tillsynsbesök i förskola och pedagogisk omsorg är gjord med utgångspunkt från målen i verksamhetsplan 2012, skollagen, läroplan för förskolan (Lpfö-98) respektive allmänna råd för pedagogisk omsorg.

Tillsynsbesöken i förskolorna varar i en till två dagar. Utöver observationer av verksamheten ingår intervjuer med ledning, personal och föräldrar. Inför besöken läses verksamhetens planer och dokument igenom, dessa granskas och följs upp vid samtal med ledningen. Efter tillsynsbesöken erbjuds ett återkopplingsamtal med förskolechef. Tillsynsbesöken avslutas med rapportskrivning.

Tillsynsbesöken i familjedaghemmen sker under en halv dag. Under besöket förs samtal med dagbarnvårdaren om väl fungerande områden samt förbättringsområden i verksamheten. Efter besöket skrivs en tillsynsrapport.

Alla tillsynsrapporter finns tillgängliga på Täby kommuns hemsida.

Årligen lämnar alla förskolor och familjedaghem in faktauppgifter, dessa innehåller statistik angående personal och barn. Uppgifter lämnas också om öppettider, hur ofta lokalerna städas, om förskolan/familjedaghemmet har catering eller egen tillagning av mat, om de har likabehandlingsplan och om barnsäkerheten i inne- och utemiljön. Ansvarig för förskolan har också intygat att de kontrollerat utdrag ur polisens belastningsregister för nyanställd personal.

Tillsynsbesök har gjorts i förskolor i fyra av kommunens åtta områden och i alla familjedaghem. Föranmälda tillsynsbesök har genomförts vid 46 % av förskolorna (39) och 100 % av familjedaghemmen (17). Efter inkomna klagomål eller låg bedömning vid tillsynsbesöket har 14 oanmälda tillsynsbesök genomförts.

Faktauppgifter

Antal inskrivna barn i genomsnitt per månad under året:

	2012	2011	2010	2009	2008
Fristående fsk	3.864	3.836	3.827	3.778	3.539
Kommunal fsk	60	53	50	42	35
Familjedaghem	111	140	153	179	187
Totalt inskr. barn	4.035	4.029	4.030	3.999	3.760

Antal barn per årsarbetare 2012-10-15 var i den kommunala förskolan i snitt 6,5 barn, i de fristående förskolorna exklusive specialförskolor i snitt 6,0. Räknas även specialförskolorna in är snittet 5,7.

Antalet barn per vuxen i förskolan varierar mellan 3,3 och 7,1, exklusive extraresurser för barn i behov av särskilt stöd. Antalet barn per vuxen i specialförskolorna varierar mellan 0,8 och 1,8.

Antal barn per vuxen i familjedaghem 2012-10-15 var i snitt 5,8.

Enligt skollagens krav ska huvudmannen för undervisning använda lärare eller förskollärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som läraren eller förskolläraren ska bedriva. Fyra förskolor (5 %) saknar förskollärare vid mättillfället. Huvudman för förskolorna har uppmanats att skriftligt redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att anställa förskollärare. Svar har inkommit inom given tidsram. En huvudman har anställt en förskollärare från och med 2013-01-07. De övriga tre förskolorna tillhör samma huvudman vilken inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att rekrytera förskollärare. Anmärkningar har skickats till denna huvudman med krav på att vidta ytterligare åtgärder för att uppfylla skollagens, läroplanens och Täby kommuns krav på utbildade förskollärare i verksamheten.

Vid mätdatum för faktauppgifter har 15 av de besökta förskolorna uppgivit att de har egen tillagning av mat och 24 förskolor att de anlitar cateringföretag.

Alla förskolor har svarat att de har en säker innemiljö. Fem förskolor har svarat att de inte har säker utemiljö, bristerna är anmälda till kommunfastigheter. Under nästkommande tillsynsbesök kontrolleras att åtgärder vidtagits. Alla familjedaghem har svarat att miljön är säker.

Utförarmöten

Under våren har ett informationsmöte anordnats för samtliga utförare av förskola och pedagogisk omsorg. Höstterminens möte ställdes in på grund av snöoväder. Nytt möte för förskolorna genomfördes 2013-01-21.

Familjedaghemmen kommer att få information vid tillsynsbesöken i början av 2013. Syftet med dessa möten har varit att informera utförarna om viktiga förändringar och nya beslut.

Information som givits är bland annat:

- Täbys utvecklingsområden Arninge-Ullna och Galoppfältet (stadsbyggnadskontoret informerade)
- Behovsbedömning av utbildningsplatser inom förskola 2012 – 2020
- Nya rutiner för tillsyn

Utförarna lyfte frågor angående:

- Har Täby kommun planer på att anordna förskolläro- utbildning, uppdragsutbildning
- Pengar till IT-satsning
- Resursfördelning för barn i behov av särskilt stöd
- Svårigheter när privata hyresvärdar höjer hyran eller ändrar förutsättningarna i hyresavtalet drastiskt

Förskola

Vid ingången av 2012 fanns 88 förskolor fördelade på 34 enskilda utförare godkända av barn- och grundskolenämnden och en kommunal förskola. Sammanlagt fanns vid utgången av året 85 förskolor, varav en kommunal och 34 enskilda utförare.

Under året har följande förändringar skett:

	Start	Avslut	Antal platser	Kommentar
Förskolor				
Nyponet/ Bylegården	120301		40	Ny huvudman Thorén & Partner AB Montessori upphör
Alen (Gläntan)	120301		30	Ny huvudman L&E1 AB
Asken (Grävlingen)	120301		29	Ny huvudman L&E2 AB
Abborren (Humlan/Biet)	120301		35+ 15	Ny ägare TIM fsk AB
Stormyren	120701		36	Ny huvudman Ändrat ägarförhållande
Broby	120701		40	Ny huvudman Ändrat ägarförhållande
Lunden	120701		40	Ny huvudman Ändrat ägarförhållande
Solstjärnan Ellapark+ Skarpäng	120801		30 + 24	Ny huvudman Ändrat ägarförhållande
Solstjärnan Centrum+ Fåret			25-28+ 53	Ny huvudman Ändrat ägarförhållande Solstj. Slås samman till en förskola
Västergården		1208	36	Läggs ner pga barnbrist
Montessori fsk Humlan		1207	30	Läggs ner pga att lokalen inte hyrs ut längre

Flera förskolor har haft lediga platser under året framförallt i Ella gård-, Gribbylund- och Centrumområdet.

Vid en förskola med svag ekonomi (låg rating) har ett flertal möten med tillsynsansvarigpedagog, barn- och grundskolenämndens ekonom och förskolechef genomförts. Dessutom har den pedagogiska kvalitén granskats vid tillsynsbesök, vid detta besök bedömdes kvalitén i verksamheten god.

Under året har hantering av registerkontroll granskats vid sex förskolor. Vid två av dessa förskolor fanns inget att erinra. Vid fyra förskolor fanns brister i rutinerna. (Bilaga 1)

Fem förskolor har tilldelats anmärkning.

Fyra anmärkningar gällde brister i rutinerna av registerkontroll angående utdrag ur polisens belastningsregister.

Åtgärder: Huvudmannen har skriftligen fått redovisa rutiner för arbetet med registerkontroll.

En förskola saknar förskollärare, har stor brist i arbetet med utveckling och lärande för barnen och har inget system för uppföljning och utvärdering.

Åtgärder: Huvudmannen har uppmanats att skriftligen lämna in åtgärder för att komma till rätta med bristerna. Extra tillsynsbesök har genomförts för att följa upp vidtagna åtgärder.

Sammanfattning av tillsynsbesök i förskolorna

Syftet med tillsynsbesöken är att på plats se hur förskolan arbetar mot uppsatta mål, få en upplevelse av hur verksamheten bedrivs samt inhämta fakta. Som grund för bedömning av verksamhetens kvalitet och måluppfyllelse ligger de styrdokument som gäller för förskolor i Täby kommun, läroplan för förskolan (Lpfö 98) och skollagen.

Under 2012 har föranmälda tillsynsbesök gjorts på 39 av 85 förskolor i kommunen (46 %). Ett besök omfattar två dagar. Tillsynsbesöket görs av två tillsynsansvariga pedagoger, varav en är huvudansvarig för besöket. Före varje besök skickas ett frågeformulär gällande uppgifter om öppettider, rutiner, personalens anställningstid, barngrupper med mera till förskolan. Under besöket intervjuas ledning, personal och föräldrar om hur förskolan arbetar mot uppsatta mål. I samband med besöket följs föregående tillsynsrapport upp och resultatet av den senaste föräldraenkäten kommenteras. Varje tillsynsbesök summeras i ett återkopplingsamtal med ledningen. Tillsynsrapport skrivs och skickas till förskolan, därefter finns rapporten tillgänglig på Täby kommuns hemsida. Efter besöket skrivs ett intyg om att tillsynsbesök genomförts, detta ska anslås väl synligt för föräldrar.

Utöver de föranmälda besöken görs även oanmälda besök. Efter inkomna klagomål eller låg bedömning vid tillsynsbesök har 14 oanmälda

tillsynsbesök genomförts vid nio förskolor. Dessutom har tre förskolor haft etableringsbesök med anledning av nya ägare.

Mål i Läroplanen för förskolan som granskats vid tillsynsbesöken

- **Normer och värden**

Förskolorna i Täby arbetar i stor utsträckning med att stimulera samspelet mellan barnen genom att ge dem verktyg för att bearbeta konflikter och reda ut missförstånd. De vuxna är goda förebilder och finns i barnens närhet.

Det är vanligt förekommande att barnen är med och formulerar de regler som ska gälla i barngruppen.

Barnen tränas i att respektera och få förståelse för att alla har olika förutsättningar och inte alltid tycker på samma sätt.

Förskolorna arbetar med att utveckla barnens sociala förmågor, graden av medvetenhet i detta arbete varierar dock mycket mellan pedagogerna.

- **Utveckling och lärande**

Förskolorna arbetar överlag med att utforma den inre miljön så att den erbjuder bra möjligheter för utveckling, lek och lärande. Liksom tidigare år är inommiljön för de äldre barnen mer utvecklad än för de yngre, under 2012 års besök har vi dock noterat att även de yngre barnen erbjuds en mer stimulerande miljö än tidigare. Barnen ställs inför nya utmaningar som stimulerar lusten att erövra nya färdigheter, erfarenheter och kunskaper.

Barnen stimuleras i sin språkutveckling bland annat genom att sagor, sånger, rim och ramsor förekommer dagligen i olika samlingar. Flera förskolor använder sig av Bornholmsmodellen som läsförberedande metod. Många barn visar ett stort intresse för bokstäver, vilket leder till att de inspireras till att vilja lära sig läsa. I alla förskolor finns god tillgång till böcker. Medvetenheten kring arbetet med att ge barnen möjligheter att utveckla sin kommunikativa förmåga kan öka på de flesta förskolor.

I den reviderade läroplanen för förskolan lyfts matematik, naturvetenskap och teknik fram. Detta syns tydligt i form av att barnen får möjlighet att genomföra olika experiment och aktiviteter inom dessa områden. Många förskolor arbetar med återvinning och kretslopp. Flera har tagit beslut om att erövra utmärkelsen Grön Flagg som stiftelsen Håll Sverige Rent delar ut.

Det är vanligt att tillbringa stor del av dagen utomhus. Utevistelsen ger barnen grovmotorisk träning, men bör även användas mer till organiserad lek och pedagogisk verksamhet. Flera företag anordnar fortbildning i utomhuspedagogik för sina pedagoger och driver utvecklingsarbete kring förskolegårdens utformning och kring aktiviteter med barnen ute på gården och i närmiljön.

- **Barns inflytande**

Pedagogerna planerar verksamheten utifrån iakttagelser och observationer av barngruppen. Den förändrade inre miljön har medfört att

barnen har större möjlighet än tidigare att klara sig själva och hjälpa varandra. Utvecklingen av den inre miljön har framför allt bidragit till att de yngre barnen fått större möjlighet till inflytande.

Under dagen finns många tillfällen för barnen att ta eget ansvar och det finns goda förutsättningar för dem att kunna påverka. Alla förskolor använder rutinsituationerna till att ge barnen inflytande över sin dag i förskolan. Olika arbetssätt har utarbetats för att kunna ge barnen inflytande i sitt val av aktiviteter. Det är vanligt att barnen får vara med och bestämma vart gruppen ska gå vid utevistelsen. Barnen kan också få ett givet antal aktiviteter att välja mellan, detta tränar barnens sociala förmåga och samspel. Ett annat exempel på barns inflytande är att barn helt fritt väljer mellan givna aktiviteter och pedagogerna anpassar sitt arbete efter hur barnen väljer.

Några få av de besökta förskolorna har som rutin att pedagogerna direkt efter genomförda aktiviteter samtalar med barnen. Barnen ger då sina synpunkter och får vara med och utvärdera aktiviteten.

"Barnråd" används av många förskolor för att göra barnen delaktiga i förskolans verksamhet. På barnrådet tas aktuella frågor upp, det kan röra hur man ska ta tillvara material eller hur man ska vara mot varandra.

Några barn per avdelning är med i rådet, frågorna förbereds med övriga barn på avdelningen.

Ett utvecklingsområde för alla förskolor är att ge alla barn möjlighet att ha ett reellt inflytande på arbetssätt och verksamhetens innehåll.

- **Förskola och hem**

Grunden för föräldrasamverkan är den dagliga kontakten. Stor vikt läggs vid inskolningen. Under de senaste åren har den föräldraaktiva inskolningen, som tar cirka tre dagar, fått stort genomslag. Utvecklingen går mot att förskolorna utvecklar egna modeller som anpassas efter de barn och föräldrar de möter.

Förskolorna har tydliga rutiner för att ge regelbunden information till föräldrarna i form av vecko- och/eller månadsbrev, mestadels skickas dessa med e-post. Innehållet i breven kan på ett bättre sätt användas till att ge en djupare beskrivning av förskolans mål och innehåll, för att föräldrar i högre grad ska kunna lämna synpunkter när det gäller planering och genomförande av verksamheten. Det förekommer även att förskolechefen skickar övergripande information.

Föräldrarna erbjuds olika forum för samverkan med förskolan så som utvecklingssamtal, föräldramöten, föräldraråd och olika traditioner. Förberedelser och underlag inför utvecklingssamtal skiljer sig mycket mellan olika företag.

- **Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet**

Samverkan mellan förskola och skola ser olika ut mellan de geografiska områden som besökts under 2012.

I Täby kyrkby finns ett väl fungerande nätverk där samtliga förskolor och skolor gemensamt tagit fram en plan för hur överlämningen till

förskoleklass ska gå till. Barnen besöker skolan de ska börja i och barnens blivande lärare besöker förskolan.

I Näsbypark har samverkan med skolan påbörjats. Ett nätverk har bildats, i detta ingår endast några av förskolorna i området.

I Ella gård/Ella park har förskolor bjudits in till närliggande skola för samverkansmöten både under höst- och vårtermin. Flera skolbesök görs inför övergång till förskoleklass.

I Hägernäs/Viggbyholm finns inget fungerande nätverk eller samarbete mellan förskolor och skolor i området. Önskemål om att få ett bättre samarbete med skolan kvarstår sedan tidigare tillsynsbesök.

- **Uppföljning, utvärdering och utveckling**

Skollagen ställer krav på att förskolorna ska ha ett systematiskt kvalitetsarbete för att följa upp verksamheten, analysera resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planera och utveckla utbildningen. Varje huvudman ska hitta sina former för att utveckla detta arbete, det skiljer sig mycket mellan huvudmännen hur långt förskolorna har kommit.

Med anledning av det ökade kravet på systematiskt kvalitetsarbete har flera huvudmän utvecklat utvärderingsmaterial för att pedagogerna ska kunna bedöma om arbetet med barnen sker utifrån de mål och riktlinjer som styr förskolan. På förskolorna pågår utvecklingsarbete för att dessa dokument ska förankras i hela personalgruppen.

Det är endast få förskolor som möjliggör för pedagogerna att genomföra planering/kvalitetsarbete inlagt i schema under dagtid. Alla förskolor har tid avsatt för möten på kvällstid, dessa möten har skiftande innehåll.

Kompetensen kring att dokumentera, följa upp, utvärdera och utveckla arbetet med barnen behöver förbättras.

Områden att utveckla

- Dokumentation kan utvecklas för att på ett tydligare sätt visa lärandet för barn ett till fem år.
- Den inre miljön kan bli tydligare och mer inspirerande, särskilt för de yngre barnen.
- Rutinsituationerna kan utvecklas så att de blir stunder av lärande och inte så mycket väntan.
- Arbetet kring naturens kretslopp, hur människor, natur och samhälle påverkar varandra bör utvecklas.
- Effektivisera användandet av lokaler och kompetenser som finns i förskolan/företaget.
- Barnen bör på ett mer medvetet sätt tas med i planering och utvärdering av verksamheten.
- Det systematiska kvalitetsarbetet med uppföljning, utvärdering och utveckling behöver förbättras.
- Utveckla samverkan med närliggande skolor.
- Öka andelen förskollärare.

Följande mål i verksamhetsplan 2012 har bedömts vid tillsynsbesöken

(Bilaga 2)

1. *Förskolan främjar lek, kreativitet och lärande i samspel mellan vuxna och barn.*
Medelvärdet för besökta förskolor är 3,2.
87 % av de bedömda förskolorna (33 av 38) har nått upp till bedömningen 3,0 eller högre, 10 % (4 av 38) har nått upp till bedömningen 2,0 eller högre, 3 % (1 av 38) bedömda förskolor har under 2,0.
2. *Förskolan erbjuder barnen möjligheter att uttrycka sina tankar och åsikter för att kunna påverka sin situation.*
Medelvärdet för besökta förskolor är 3,3.
92 % av de bedömda förskolorna (35 av 38) har nått upp till bedömningen 3,0 eller högre, 8 % (3 av 38) har nått upp till bedömningen 2,0 eller högre.
3. *Förskolans pedagogiska verksamhet dokumenteras kontinuerligt och systematiskt.*
Medelvärdet för besökta förskolor är 3,0.
63 % av de bedömda förskolorna (24 av 38) har nått upp till bedömningen 3,0 eller högre, 34 % (13 av 38) har nått upp till bedömningen 2,0 eller högre, 3 % (1 av 38) bedömda förskolor har under 2,0.
4. *Förskolan erbjuder barnen en vistelsetid med väl avvägd dagsrytm och miljö.*
Medelvärdet för besökta förskolor är 3,7.
97 % av de bedömda förskolorna (37 av 38) har nått upp till bedömningen 3,0 eller högre, 3 % (1 av 38) har nått upp till bedömningen 2,0 eller högre.

Vid två förskolor med låg bedömning har totalt fyra extra tillsynsbesök genomförts.

Pedagogisk omsorg / Familjedaghem

Vid ingången av 2012 fanns 17 familjedaghem godkända av barn- och grundskolenämnden. Sammanlagt fanns vid utgången av året 15 familjedaghem. Ett flerfamiljssystem startade under vårterminen.

Flerfamiljssystemet har fått ett etableringsbesök.

Två familjedaghem har under 2012 avslutat sin verksamhet, båda två upphörde i och med vårterminen 2012. Ett av dessa bedrev sin verksamhet i Viggbyholm och ett i Visingelund.

Under året har följande förändringar skett:

Pedagogisk omsorg	Start	Avslut	Antal barn	
Villa Bus		120630	8	
Karolinen			6-8	Ändrat åldrar till ett-nio
Lindas Lekstuga		120628	6-8	
LUVE 3-famsyst	120305		4-5	

Sammanfattning av tillsynsbesök i familjedaghemmen

Syftet med tillsynsbesöken är att på plats se hur familjedaghemmet arbetar mot uppsatta mål, få en upplevelse av hur verksamheten bedrivs samt inhämta de fakta som är viktiga förutsättningar för god kvalitet. Som grund för bedömning av verksamhetens kvalitet och måluppfyllelse ligger, allmänna råd för pedagogisk omsorg, läroplan för förskolan (Lpfö 98) och skollagen.

Under 2012 har föranmälda tillsynsbesök gjorts i alla familjedaghem i kommunen (17). Ett besök omfattar i tid en halv dag. Tillsynsbesöket görs av en tillsynsansvarig pedagog. Före varje besök skickas ett frågeformulär gällande uppgifter om öppettider, rutiner, barngruppens storlek, kompetensutveckling, samverkansformer och vad som utvecklats sedan förra tillsynsbesöket. I samband med besöket följs föregående tillsynsrapport upp, utföraren får dessutom återkoppling på resultaten från föräldraenkäten.

Efter tillsynsbesöket skrivs en tillsynsrapport och ett intyg om att tillsynsbesök har gjorts, dessa skickas till familjedaghemmet. Alla rapporter finns tillgängliga på Täby kommuns hemsida.

Utöver de föranmälda besöken görs oanmälda besök. Dessa genomförs oftast då det inkommit klagomål eller oro från föräldrar angående familjedaghemmet. Efter inkomna klagomål har fyra oanmälda tillsynsbesök genomförts vid tre familjedaghem.

Hälften av familjedaghemmen har under året haft svårt att fylla sina platser.

Följande områden i Allmänna råd för pedagogisk omsorg och Läroplan för förskolan har granskats vid tillsynsbesöken

- **Utveckling och lärande**

14 dagbarnvårdare har samarbete med andra familjedaghem i olika samarbetsgrupper. Barnen får på detta sätt möjlighet att hitta jämnåriga att leka och utvecklas med. Vid olika aktiviteter delas barnen in i åldersindelade grupper. Tre familjedaghem arbetar på egen hand. Stor del av verksamheten bedrivs utomhus. Utomhusaktiviteter som förekommer är Friluftsförbundets "Mulleverksamhet", olika vintersporter dessutom använder sig familjedaghemmen av simhallar.

Åtta familjedaghem hyr fristående lokaler för olika aktiviteter. Temaarbete genomförs både i det egna hemmet och i lokalen i åldersindelade grupper. De dagliga rutinerna är grunden för verksamheten, rutinsituationerna används till viss del för att lära barnen nya färdigheter. Måltiderna kan användas till att ge barnen mer utmaningar som leder till fortsatt lärande och hjälper barnen att klara saker på egen hand. De äldre barnen uppmuntras ofta att hjälpa de yngre. Dagbarnvårdarna är hela tiden nära barnen. Barnen är förtrogna med de regler som gäller och värnar om varandra oavsett vilken grupp de befinner sig i.

På ett lekfullt sätt kommer språk och matematiska begrepp in i arbetet med barnen. Åtta familjedaghem använder sig av inhyrda sångpedagoger som har sång- och rörelselek med barnen. I alla familjedaghem finns god tillgång på böcker, biblioteken besöks ofta av barngrupperna.

Barnen har tillgång till rikligt med material både inne och ute. I många fall är leksakerna i så riklig mängd att det kan vara svårt för barnen att välja sysselsättning.

- **Barns inflytande**

Den mesta planeringen utgår från aktuell barngrupp, genom detta påverkar alla barn indirekt verksamheten. Den lilla gruppen gör att barnen inom vissa ramar har goda möjligheter att påverka vad de vill göra och med vem de vill leka.

Många dagbarnvårdare anser att barnen än så länge är för små för att vara medvetna om vad de är med och bestämmer om. Medvetenheten om arbetet kring att uppmuntra och stödja barnens delaktighet och inflytande är ett område som kan utvecklas i de flesta familjedaghemmen.

Barnen ges ofta ansvar för olika vardagliga sysslor så som att klä på och av sig och att plocka undan efter lek.

Barnen är med och väljer vilka sånger som ska sjungas eller vilka böcker som ska läsas och får ibland vara med och bestämma vart gruppen ska gå vid utevistelse.

- **Samarbete med föräldrarna**

Alla familjedaghem har ett mycket nära samarbete med föräldrarna. Hämtningar och lämningar är viktiga, det är vid dessa tillfällen som den mesta informationen ges. Alla familjer får på olika sätt ta del av

familjedaghemets planering av terminens aktiviteter, fem skriver vecko- eller månadsbrev till föräldrarna.

Alla dagbarnvårdare erbjuder föräldrarna utvecklingssamtal men beskriver att alla föräldrar inte är intresserade av att ha det. Föräldramöten och gemensamma aktiviteter av olika slag genomförs flera gånger per år. Dokumentation av verksamheten som föräldrarna kan ta del av skiljer sig mycket mellan de olika dagbarnvårdarna.

- **Samverkan med andra verksamheter**

Inget familjedaghem har något nära samarbete med skolan. I och med att det är vanligt att barnen har gymnastik i närliggande skola blir barnen bekanta med skolmiljön. Det händer också att barnen bjuds in till olika evenemang i skolan.

Det förekommer få organiserade möten mellan dagbarnvårdare och lärare. En skola har bjudit in till pedagogiskt café på kvällstid där olika pedagogiska diskussioner förts.

- **Lokaler och miljö**

Elva familjedaghem bedriver sin verksamhet i egna hus och sex familjedaghem i lägenhet.

Två dagbarnvårdargrupper, med två respektive sex familjedaghem i gruppen, hyr lokal där de regelbundet träffas två till tre gånger i veckan. Alla familjedaghem har närhet till inspirerande och utvecklande utemiljö.

Områden att utveckla

- Vid måltiderna kan barnen få större ansvar att klara mer på egen hand.
- Arbetet kring barns delaktighet och inflytande bör ske mer medvetet.
- Barnen kan göras mer medvetna om vad de har varit med att bestämma om.
- Den inre miljön kan utvecklas. Tillgången på leksaker är ofta i överkant och ger därför ett rörigt intryck. Material för skapande bör bli mer synligt och nåbart under hela dagen.
- Dokumentation av barnens dag i familjedaghemmet kan presenteras på ett tydligare sätt.
- Formen för utvecklingssamtal bör utvecklas för att ge föräldrar insikt i hur barnens utveckling och lärande stimuleras.
- Samarbetet mellan familjedaghem och skola bör utvecklas.

Bilaga 1

Tillsyn av förskolans rutiner kring registerkontroll av personal

Följande förskolor har granskats under 2012:

Datum	Förskola	Lagkrav uppfyllt	Reg. utdrag saknas	Anmärkning skriven	Åtgärdat/ Svar från utföraren
2012-04-20	Tranan	X			
2012-03-13	Näsbygård		X	2012-03-26	2012-04-26
2012-08-16	Pilfinken		X	2012-08-17	2012-09-13
2012-08-30	Kyrkbacken		X	2012-09-03	2012-09-10
2012-10-11	Runborg		X	2012-10-31	2012-11-05
2012-11-05	Ensta	X			

Bilaga 2

Bedömning av målen 2012

Förskola	Mål 1	Mål 2	Mål 3	Mål 4
Biet	1,2	2,0	1,0	2,2
Futura International	3,0	2,8	2,4	3,3
Flugsnapparen	3,6	3,8	4,0	3,6
Hattstugan	3,4	3,4	3,2	3,6
Humlan	2,8	3,0	2,0	3,6
Lupinen	3,8	3,8	3,4	4,0
Lärkan	2,6	3,2	2,6	3,8
Näsbygård	3,2	3,4	3,2	3,8
Näsbyhöjden	3,4	3,4	3,0	4,0
Näsbylunden	3,6	3,5	3,8	4,0
Sjökadetten	3,6	3,8	3,4	4,0
Slottet	3,6	3,6	3,4	3,6
Tranan	2,6	3,2	2,6	3,6
Bylegården	3,2	3,2	2,6	3,4
Tallen	3,2	3,4	2,6	3,6
Holmgården	3,6	3,6	3,4	3,8
Kyrkbacken	3,5	3,5	3,4	3,8
Lilla Balder	3,2	3,4	3,0	3,8
Margretelund	3,6	3,5	3,4	3,8
Miklagård	3,8	3,6	3,4	4,0
Oden	3,5	3,4	3,2	3,8
Ringan	3,2	3,0	2,6	3,8
Runborg	3,5	3,4	3,4	3,8
Vikingagården	3,0	3,2	2,4	3,8
Ymerbacken	3,2	3,2	2,4	3,8
Erikslund	3,0	3,4	2,4	3,8
Hytten	3,2	3,2	3,2	3,8
Hägernäs	3,4	3,2	3,4	3,8
Hästängen	3,4	3,6	3,0	3,8
Lilla Freja	2,8	2,8	2,2	3,6
Pilfinken	3,2	3,6	3,4	3,6
Röhäll	3,2	3,4	2,8	3,6
Viggbyholm	3,0	3,0	2,2	3,4
Ella gård	3,5	3,4	3,5	3,8
Enen	3,2	3,4	3,2	3,6
Ensta	3,4	3,5	3,6	3,8
Giggen	3,6	3,6	3,6	3,8
Solstjärnan Ella park	3,3	3,2	3,0	3,6
Medel:	3,2	3,3	3,0	3,7